מדיניות המאבק בשחיתות והלשכה לחקירת שחיתות

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

הרקע הקולוניאלי

השחיתות הוצאה אל מחוץ לחוק ביישובי המצרים (Straits Settlements) ב־1871, עם חקיקת חוק העונשין (Penal Code) שתואר בפרק B.I. מעט צעדים מעשיים באו בעקבות זאת. החקיקה הייעודית הראשונה נגד שחיתות הייתה פקודת מניעת השחיתות (Prevention of Corruption Ordinance) מדצמבר 1937, שתחולתה הייתה מוגבלת. תיקונה ב־1946 הפך את עבירות השחיתות לעבירות שבגינן ניתן לעצור ללא צו והעניק למשטרה סמכויות רחבות יותר. האכיפה הייתה בידי המחלקה למאבק בשחיתות של המשטרה, הסדר שחייב את המשטרה לחקור את עצמה. חולשתו התגלתה בפומבי ב־1951. משלוח של 1,800 ליברות אופיום בשווי 400,000 דולר נחטף בחוף Punggol בידי כנופיה שכללה בלשי משטרה. מעטים מהמעורבים הועמדו לדין. השערורייה הובילה להקמת הלשכה לחקירת שחיתות (Corrupt Practices Investigation Bureau, CPIB) בספטמבר 1952, כגוף עצמאי מהמשטרה שהוצב בתחילה תחת התובע הכללי (Attorney-General).[1] הלשכה החלה אפוא את דרכה כתגובה לשחיתות במוסד שהיה אמור להילחם בה. מקור זה מסביר עיקרון שהנחה אותה מאז ועד היום: שחיתות נחקרת בידי גוף שמחוץ להיררכיה הנחקרת.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

החוק למניעת שחיתות 1960

מפלגת הפעולה העממית (PAP) עלתה לשלטון ב־1959 במצע שהפך שלטון נקי להבטחה מרכזית.[2] באותה שנה הועברה הלשכה למשרד לענייני פנים, שהעמיד לרשותה משרדים משלה ב־1960. הצעד המכריע היה חקיקתי. החוק למניעת שחיתות (Prevention of Corruption Act), מיום 17 ביוני 1960, החליף את הפקודה הקולוניאלית בחוק שנועד "לקבוע מניעה יעילה יותר של שחיתות".[3] לאחר כמה העברות בשנות ה־60 שבה הלשכה ב־1969 למשרד ראש הממשלה, ושם היא נותרה מאז.[4]

החוק נשען על הגדרה רחבה של שחיתות. הוא חל על טובת הנאה מכל סוג, שהוצעה או שהתקבלה כתמריץ או כגמול, בידי כל אדם, במגזר הציבורי ובמגזר הפרטי כאחד. העונשים על כל אישום הם קנס של עד 100,000 דולר סינגפורי, מאסר של עד חמש שנים או שניהם, ועד שבע שנים כאשר העניין נוגע לחוזה ממשלתי או לגוף ציבורי. החוק מניח שטובת הנאה שניתנה לעובד הממשלה או של גוף ציבורי ניתנה בשחיתות, אלא אם יוכח אחרת. תחולתו משתרעת על מעשי שחיתות שביצעו אזרחי סינגפור בחו"ל, ואילו זהותם של מוסרי מידע מוגנת ושוחד מחולט.[5]

ההוראה החוץ־טריטוריאלית ראויה להדגשה בספר על מרכז פיננסי. אזרח סינגפור המשלם שוחד כדי לזכות בחוזה במדינה שכנה מבצע עבירה שניתן להעמידו לדין בגינה בבית, כאילו נעשה המעשה בסינגפור. ההוראה הקדימה בכמה עשורים את עבירות השוחד של עובדי ציבור זרים, שאמנת OECD למאבק בשוחד חייבה מאוחר יותר את הצדדים לה לאמץ. גם גבולותיה ברורים. היא חלה על אזרחים, ואינה מגיעה כשלעצמה לאזרחים זרים העובדים בחו"ל עבור חברות סינגפוריות. את הפער הזה סוגרים רק בחלקם הכללים הכלליים על אחריות פלילית של תאגידים, הנדונים בפרק H.V.

ארגון, סמכויות ואחריותיות

הלשכה מתארת את עצמה כיום כגוף ממשלתי תחת משרד ראש הממשלה, הפועל בעצמאות תפקודית. מנהלה כפוף לראש הממשלה. היא הגוף היחיד המוסמך לחקור עבירות שחיתות לפי החוק, הן במגזר הציבורי והן במגזר הפרטי. היא רשאית לחקור גם עבירות אחרות שבהן היא נתקלת במהלך עבודתה.[6]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

מיקומה של הלשכה בתוך משרדו של ראש הממשלה מעורר שאלה מתבקשת. מי חוקר את ראש הממשלה, או שר שראש הממשלה מבקש להגן עליו? החוקה עונה על כך בסעיף 22G. כאשר ראש הממשלה מסרב לתת הסכמה לבירור, רשאי המנהל להמשיך אם הנשיא, לפי שיקול דעתו, מסכים לכך.[7] ערכה של ההוראה טמון בעיקר בעצם קיומה, המציב משרה נבחרת שנייה בין הלשכה לבין כל ניסיון לעצור חקירה.

ערובות אחרות הן פנימיות. ועדה לבחינת תלונות (Complaints Evaluation Committee) הוקמה ב־1989 כדי לבחון את אופן הטיפול בתלונות. באותה שנה העניק חוק השחיתות (חילוט טובות הנאה) (Corruption (Confiscation of Benefits) Act) למדינה סמכות לחלט את תקבולי השחיתות. סינגפור חתמה על אמנת האומות המאוחדות נגד שחיתות ב־11 בנובמבר 2005.[8]

רצון פוליטי בצמרת: מ־Wee Toon Boon עד Iswaran

אמינותו של משטר למאבק בשחיתות נבחנת בתיקים נגד בעלי עוצמה. ב־1975 הורשע בשחיתות Wee Toon Boon, שר המדינה לאיכות הסביבה. הוא נידון לארבע שנים ושישה חודשים, שהופחתו בערעור לשמונה־עשר חודשים.[9] ב־1986 חקרה הלשכה את Teh Cheang Wan, השר לפיתוח לאומי, בחשד לשוחד ששולם לו לכאורה בידי יזמים פרטיים ב־1981 וב־1982. הוא שם קץ לחייו ב־14 בדצמבר 1986, לפני שהוגש נגדו כתב אישום. ראש הממשלה לי קואן יו (Lee Kuan Yew) הקריא את מכתב הפרידה של Teh בפרלמנט ב־26 בינואר 1987. מסקנתו מהפרשה הייתה שאין דרך ששר יחמוק מחקירות, וממשפט אם יש ראיות התומכות בכך.[10]

המבחן האחרון הגיע כמעט ארבעה עשורים מאוחר יותר. ביולי 2023 פתחה הלשכה בחקירה נגד S. Iswaran, שר התחבורה, בקשר למתנות שקיבל מאנשי עסקים, ובהם מקדם הגרנד פרי של סינגפור. כתב אישום הוגש נגדו בינואר 2024, וב־24 בספטמבר 2024 הודה בארבעה אישומים של קבלת דברי ערך כעובד ציבור לפי סעיף 165 לחוק העונשין ובאישום אחד של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 204A. שני אישומים שהוגשו במקור לפי החוק למניעת שחיתות תוקנו לאישומים לפי סעיף 165. ב־3 באוקטובר 2024 גזר עליו השופט Vincent Hoong שנים־עשר חודשי מאסר, כמעט כפליים משישה עד שבעה החודשים שביקשה התביעה, שאותם כינה השופט בלתי מספקים בעליל. Iswaran החל לרצות את עונשו ב־7 באוקטובר 2024. הוא היה השר הראשון שהואשם ונשפט בבית משפט מאז Wee Toon Boon.[11]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

לפרשה שני לקחים עבור המרכז הפיננסי. הראשון הוא שהשיטה הגיעה לשר מכהן וליחסיו עם אחד מאנשי העסקים הבולטים במדינה. השני נוגע לצורת התיק. התביעה בחרה לפעול לפי סעיף 165, המעניש עובד ציבור על קבלת דברי ערך מאנשים שיש לו עמם קשרים רשמיים, בלי צורך להוכיח עסקת שחיתות.[12] בחירה זו ממחישה כיצד דין סינגפור מגן על טוהר המשרה גם כאשר לא ניתן להוכיח שחיתות במובן הצר. היא גם מסבירה מדוע מומלץ לעסקים זרים לנהוג בזהירות יתרה במתנות ובאירוח לעובדי ציבור.

שחיתות במגזר הפרטי ובפיננסים

עומס התיקים העכשווי של הלשכה נשלט בידי המגזר הפרטי. ב־2025 קיבלה 160 דיווחים הקשורים לשחיתות, עשרה אחוזים פחות מ־177 הדיווחים של 2024, ורשמה 68 מהם כתיקים חדשים לחקירה. מתוך 90 האנשים שהועמדו לדין, 84, או 94 אחוז, באו מהמגזר הפרטי. שיעור ההרשעה, כולל משיכות של אישומים, עמד על 91 אחוז.[13] הדפוס משקף הצלחה במגזר הציבורי יותר מאשר חולשה מיוחדת של המגזר העסקי. במקום שבו עובדי ציבור חדלו לקבל שוחד, התיקים הנותרים נוגעים לרכש בתוך חברות, לתשלומים חוזרים (kickbacks) בבנייה ובלוגיסטיקה ולשוחד לעובדים מצד ספקים.

עבור מוסדות פיננסיים החוק חשוב בשלוש דרכים. עובדי בנק המקבלים תמריצים כדי לאשר הלוואות, להפנות עסקים או להתעלם מאי־סדרים מבצעים עבירות לפי סעיף 6, החל על סוכנים במגזר הפרטי. בנקים המשלמים תמריצים כדי לזכות במנדטים מגופים בבעלות ממשלתית בחו"ל חושפים את עובדיהם אזרחי סינגפור להוראה החוץ־טריטוריאלית. ומעל לכול, הבנקים מחזיקים את הכסף. תקבולי שחיתות זרה זורמים דרך חשבונות במרכזים פיננסיים. החשיפה של סינגפור לסיכון זה התבררה בפרשת 1MDB, שנבחנת בפרק E.VI. משטר המאבק בשחיתות ומשטר איסור הלבנת ההון נפגשים אפוא בדלפק של הבנק הפרטי.

הערות

1. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Our Heritage”, cpib.gov.sg (נצפה בנובמבר 2026): ב־1871 “the first anti-corruption legislation was introduced with the enactment of the Prevention of Corruption Ordinance (POCO)” בדצמבר 1937; תיקון ב־1946. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Our Heritage”, cpib.gov.sg (נצפה בנובמבר 2026): ב־1951 “a consignment of 1,800 pounds of opium worth $400,000 was hijacked at

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Punggol Beach", ובין השודדים בלשי משטרה; "the inception of the Corrupt Practices Investigation Bureau in September 1952", תחת פיקוחו של התובע הכללי. ↩

2. Wikipedia, "Politics of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): סינגפור "governed by the People's Action Party (PAP) since 1959". ↩

3. Prevention of Corruption Act 1960, 2020 Revised Edition, Singapore Statutes Online (sso.agc.gov.sg, נצפה בנובמבר 2026), הכותרת המלאה: "An Act to provide for the more effectual prevention of corruption. [17 June 1960]". ↩

4. Corrupt Practices Investigation Bureau, "Our Heritage", cpib.gov.sg (נצפה בנובמבר 2026): "CPIB was given its own office space in 1960". Corrupt Practices Investigation Bureau, "Our Heritage", cpib.gov.sg (נצפה בנובמבר 2026): הוצבה תחת משרד ראש הממשלה ב־1963, הועברה ללשכת התובע הכללי ב־1965, שבה למשרד ראש הממשלה ב־1969 ו־"has since remained under the PMO". ↩

5. Wikipedia, "Corrupt Practices Investigation Bureau" (נצפה בנובמבר 2026), בסיכום ה־Prevention of Corruption Act: תחולה חוץ־טריטוריאלית על מעשי שחיתות של אזרחי סינגפור בחו"ל; קנס של עד 100,000 $S ו/או מאסר של עד חמש שנים לכל אישום, שבע שנים בחוזים ממשלתיים; חזקה שטובת הנאה לעובדים מסוימים של הממשלה או של גוף ציבורי ניתנה בשחיתות; חילוט שוחד; הגנה על מוסרי מידע. תוכן העניינים של החוק ב־Singapore Statutes Online (נצפה בנובמבר 2026) מונה את סעיף 6 "Punishment for corrupt transactions with agents", סעיף 7 "Increase of maximum penalty in certain cases", סעיף 8 "Presumption of corruption in certain cases" וסעיף 37 "Liability of citizens of Singapore for offences committed outside Singapore". ↩

6. Corrupt Practices Investigation Bureau, "Roles & Functions", cpib.gov.sg (נצפה בנובמבר 2026): ה־CPIB הוא "a government agency under the Prime Minister's Office, operating with functional independence"; הוא "the only agency authorised to investigate corruption offences under the Prevention of Corruption Act 1960", במגזר הציבורי ובמגזר הפרטי, ורשאי לחקור עבירות אחרות לפי כל חוק כתוב. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

7. Constitution of the Republic of Singapore, סעיף 22G, נוסח באתר constituteproject.org (“Singapore 2016”, נצפה בנובמבר 2026): על אף סירובו של ראש הממשלה לתת הסכמה, “the Director may make such inquiries or carry out investigations into such information, allegation or complaint” אם “the President, acting in his discretion, concurs therewith”. Wikipedia, “Corrupt Practices Investigation Bureau” (נצפה בנובמבר 2026): המנהל “reports directly to the Prime Minister but may also additionally report to the President.” ↩

8. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Our Heritage”, cpib.gov.sg (נצפה בנובמבר 2026): “A Complaints Evaluation Committee was set up in 1989”; ה־Corruption (Confiscation of Benefits) Act נחקק באותה שנה. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Our Heritage”, cpib.gov.sg (נצפה בנובמבר 2026): סינגפור חתמה על ה־UN Convention Against Corruption (UNCAC) ב־11 בנובמבר 2005. ↩

9. Wikipedia, “Corruption in Singapore” (נצפה בנובמבר 2026): Wee Toon Boon “was found guilty of corruption and sentenced to four years and six months in prison”, ובהמשך הופחת העונש בערעור ל־18 חודשים. Corrupt Practices Investigation Bureau, “Our Heritage”, cpib.gov.sg: ההרשעה הראתה את מימוש הרצון הפוליטי בידי הלשכה “in an impartial manner”. ↩

10. Wikipedia, “Teh Cheang Wan” (נצפה בנובמבר 2026): שוחד לכאורה ב־1981 וב־1982 מחברות פרטיות; נפטר ב־14 בדצמבר 1986 לפני שהוגש נגדו כתב אישום; לי קואן יו הקריא את מכתב ההתאבדות בפרלמנט ב־26 בינואר 1987; לי: “there is no way a Minister can avoid investigations, and a trial if there is evidence to support one” (הערך מצטט את *The Straits Times*, 27 במרץ 2015). הערך אינו עקבי באשר לסכום (“two bribes of $400,000 each” בקטע אחד, “bribes totaling $1 million” בקטע אחר), ולכן הטקסט אינו נוקב בסכום. Wikipedia, “Corruption in Singapore” (נצפה בנובמבר 2026): Teh נפטר ב־14 בדצמבר 1986 לפני הגשת כתב האישום. ↩

11. Wikipedia, “Prosecution of S. Iswaran” (נצפה בנובמבר 2026): החקירה החלה ב־11 ביולי 2023; כתב האישום הראשון הוגש ב־18 בינואר 2024; שני אישומים לפי סעיף 6(a) ל־Prevention of Corruption Act תוקנו לאישומים לפי סעיף 165 ל־Penal Code; ב־24 בספטמבר 2024 הודה בארבעה אישומים לפי סעיף 165 ובאישום אחד לפי

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

סעיף 204A(a). Wikipedia, "Prosecution of S. Iswaran (נצפה בנובמבר 2026): ב־3 באוקטובר 2024 גזר עליו השופט Vincent Hoong 12 חודשי מאסר, ובקשת התביעה לשישה עד שבעה חודשים הייתה "manifestly inadequate"; הוא החל לרצות את העונש ב־7 באוקטובר 2024 ועבר למעצר בית ב־7 בפברואר 2025. Wikipedia, "Prosecution of S. Iswaran" (נצפה בנובמבר 2026): השר הראשון שהואשם ונשפט בבית משפט מאז Wee Toon Boon ב־1975. Freedom House, *Freedom in the World 2025: Singapore* (נצפה בנובמבר 2026): "He was the first political official in decades to be tried for corruption in Singapore." ↩

12. Penal Code 1871, סעיף 165 (עובד ציבור המקבל דבר ערך כלשהו, ללא תמורה, מאדם הנוגע בהליך או בעסק כלשהו שמנהל אותו עובד ציבור). ↩

13. Corrupt Practices Investigation Bureau, "Effective Enforcement and Collective Action Key to Keeping Singapore Corruption Free", הודעה לעיתונות, 28 באפריל 2026: 160 דיווחים ב־2025, "a 10% decrease from the 177 corruption-related reports received in 2024"; 68 תיקים רשומים; 90 אנשים הועמדו לדין, מהם 84 (94%) מהמגזר הפרטי; שיעור הרשעה של 100% בניכוי משיכות ו־91% כולל משיכות. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.